

AKO USPIEŤ PRI POHOVORE?

ZÍSKAJTE PRÁCU SNOV!

Gratulujeme! Pokiaľ ste dostali pozvanie k prijímaciemu pohovoru, znamená to, že ste svojím životopisom daného zamestnávateľa zaujali. Dostali ste sa do užšieho výberu a prichádzate k úvahe pre ponúkanú pracovnú pozíciu. Prvá vec, ktorá Vám pri prijímacom pohovore pomôže, je keď, budete vedieť, čo môžete očakávať. Čím menej sa necháte zaskočiť, tým lepšie.

TIP

Že ešte nemáte životopis a neviete akou formou ho napísať? Radi by ste svojim CV vynikli nad ostatnými uchádzačmi?

Svoju účasť na prijímacom pohovore by ste určite mali potvrdiť, aj keď k tomu nie ste vyslovene vyzvaný v pozývacom liste. Pokiaľ poznáte meno personalisti, obráťte sa priamo naňho. Pokiaľ by Vám navrhovaný termín nevyhovoval, je nutnosťou sa ospravedlniť a požiadať prípadne o iný termín.

PRED POHOVOROM – AKO SA PRIPRAVIŤ?

Je asi zbytočné pripomínať, že chodiť na pohovor bez predošlej dôkladnej prípravy, veľmi rozumné nie je. Čím lepšie sa pripravíte, tým vyššie šance budete mať. Predstavte si že predávate sami seba a personalisti sú kupujúci. Kupujúci porovnáva ponuky Vás Vašich konkurentov a Vy ich musíte presvedčiť o vašej ponuke.

Ujasnite si svoju predstavu o svojej profesijnej kariére, čo očakávate a čo môžete ponúknuť potenciálnemu zamestnávateľovi. Zamestnávateľa zaujímajú tri veci:

- » Vaša kvalifikácia
- » Vaše skúsenosti a profesijná minulosť
- » Vaša osobnosť a charakter

Dva posledné menované sú veľmi dôležité. Môže sa stať, že Vaša profesijná minulosť nevyhovuje požiadavkám uvedených v inzeráte, avšak presvedčíte zamestnávateľa, že vaše osobné vlastnosti Vám umožnia dokonale sa uplatniť na ponúkané miesto. Zručnosti možno odovzdávať, skúsenosti získate pri práci, ale svoje charakterové vlastnosti nezmeníte.

TIP

Aby ste boli schopný posúdiť svoje možnosti pre danú prácu, môžete sa ohodnotiť pomocou stupnice od jedna do desať v nasledovných kľúčových oblastiach.

KLÚČOVÉ VLASTNOSTI	VAŠE HODNOTENIE NA STUPNICI 1–10
Schopnosti	
Relevantné skúsenosti	
Kvalifikácia	
Doterajšia prax	
Osobnosť (hodnotenú v priebehu celého pohovoru)	

Pokiaľ sa chystáte na viacero pracovných pohovorov, spracujte si takúto tabuľku pre každú z nich. Po ohodnotení všetkých kritérií zistíte svoje slabé stránky. Ideálnym pomocníkom pre spracovanie tejto tabuľky sú podrobnosti ohľadne charakteristiky ideálneho kandidáta – Náplň práce (vymenované základné povinnosti týkajúce sa pozície) a Popis ideálneho kandidáta (charakterizuje, koho presne zamestnávateľ zháňa).

Ďalej si preštudujte informácie o firme, kde chcete pracovať, pripravte si vlastné argumenty a zapracujte na svojom zovňajšku a príprave v deň konania pohovoru.

INFORMÁCIE O FIRME

K hľadaniu informácií využite internetové stránky firmy, propagačné materiály alebo tlač. Nemusíte čakať, až sa Vás opýtajú, čo viete o danej firme. Pokiaľ sa pri pohovore blysknete detailnými znalosťami („...viem, že rozširujete svoje obchody v Južnej Amerike a ja rozprávam plynule Španielsky, mohol by som Vám byť užitočný...“), získate body na viac. Pripravte si tiež otázky, čo Vás zaujíma o spoločnosti a danej pozícii, dajte tým najavo svoj záujem.

TIP

O firme si nájdite odpovede na nasledujúce otázky (zistite jej silné a slabé stránky)

- » Čím sa daná firma zaoberá?
- » Aké sú ciele pôsobenia firmy, jej zásady a poslanie?
- » V prípade súkromnej firmy – akým spôsobom funguje a kto sú hlavný konkurenti?
- » Organizácia z verejného sektoru – aká je jej pozícia z pohľadu zakladateľa, kto ju financuje a kto vykonáva politické rozhodnutia?
- » Aké hodnoty firma preferuje a aké sú jej metódy riadenia?¹

VLASTNÉ ARGUMENTY

Ak máte o danú prácu skutočný záujem, bez poriadnej domácej prípravy to nepôjde. Nemáte tušenie, aká silná bude konkurencia. Pripravte si zoznam všetkých podstatných bodov a vašich silných stránok, ktoré môžu na personalistu zapôsobiť. Ak sú vaše silné stránky merateľné (kvalifikácia, vodičský preukaz, jazykové schopnosti, apod.), stačí potvrdiť že týmito znalosťami skutočne oplývate.

Ale rôzne schopnosti a skúsenosti budete musieť doložiť príkladmi. Je preto dobré si ich premyslieť dopredu. Ak tak neurobíte, je malý predpoklad, že budete schopný zareagovať hneď na mieste a uviesť relevantný príklad (napr. schopnosť viesť tím ľudí – v prípade, že máte malé vedúce skúsenosti, ale zmienite sa, že ste vlani viedli tím dvoch pracovníkov, ale neuviedete, že ste organizovali obchodnú výstavu od príprav po jej realizáciu; schopnosť motivovať ľudí – pri organizácii dobrovoľníkov pre charitu, kde ste pracovali; schopnosť dodržiavať termíny – pri práci v školskom časopise; je dobré nezabudnúť na usilovnosť a ochotu učiť sa – vyštudovali ste predsa vysokú školu).²

TIP

Personalistu bude avšak zaujímať aj vaša osobnosť, ciele, motivácie a dôvody, prečo sa o dané miesto uchádzate. Je lepšie vopred vykonať ďalšiu analýzu svojej osobnosti a zodpovedať si na otázky, ktoré môžu zaznieť:

- » Ako by som opísal sám seba, v čom sú moje prednosti, kde sú moje slabiny.
- » Aké sú vaše odborné znalosti, schopnosti a skúsenosti.
- » Čoho by ste chcel v povolání dosiahnuť.
- » Prečo sa uchádzate o dané miesto, poprípade prečo meníte miesto.
- » Prečo si myslíte, že zamestnávateľ by mal vybrať práve vás.
- » Ak máte nejaké slabé miesta (zlé známky, medzery v životopise), pripravte si vysvetľujúce odpovede.³

Ak budete takto pripravený vopred, neuvediete len nejaký náhodne vybraný príklad, ale uvediete ten najlepší a pre prácu najvhodnejší argument. Ak budete chcieť svoje tvrdenia podložiť vecnými doklady, nie je vhodné brať ich príliš veľké množstvo. Vezmite len materiály, ktoré sa zmestia do dosiek (môžete vziať ich kópie). Tiež si pripravte prípadné referencie od bývalých zamestnávateľov vrátane kontaktov na ne.

KLÚČ K ÚSPECHU

Zamestnávatelia zháňajú kandidátov, ktorý by mali byť pružný, mať priateľský prístup ku klientom i k spolupracovníkom, mať snahu pomáhať im, cítiť sa dobre v tíme, byť upravený a zodpovedne pristupovať k tímovej práci a k zavádzaniu nových projektov. Mali by mať pozitívny prístup k zmenám a ukázať nadšenie pre vec. Ak kandidát tiež preukáže chuť stále sa vzdelávať, svedčí to o jeho schopnosti poradiť si s novými výzvami.⁴

DEŇ „D“

Všetku prípravu máte zvládnutú a zostáva pripraviť sa na pohovor v deň konania. Snažte sa dostaviť na pohovor pozitívne naladený, dobre oddýchnutý (nie je dobré ísť večer pred pohovorom na rozlúčku s odchádzajúcim kamarátom) a hlavne včas!

Nevadí, ak dorazíte skôr, môžete nájsť budovu a potom si zájsť na obed, ale oneskoriť sa o 2 minúty môže byť veľký problém.

Preto je vhodné: vyskúšať si vopred cestu na miesto, vziať si so sebou pozývaci list (popr. email) s presnou adresou, s menom personalistu a hlavne telefónnym číslom pre prípad problémov, overte si možnosť parkovania, nezabudnite si vziať zo sebou mobilný telefón, ak zablúdite (alebo čokoľvek iného), môžete vzniknutú situáciu včas vysvetliť.

Ďalej je vhodné mať so sebou: vlastné materiály, mobil (na pohovore VYPNUTÝ), poznámkový blok, pero, a ďalšie veci o ktorých si myslíte, že ich môžete potrebovať.

ZOVŇAJŠOK

Zovňajšok hrá pre hodnotenie uchádzača významnú rolu. Väčšinou celkový vzhľad rozhoduje o prvom dojme, ktorý si personalista o vás utvorí. Svoje oblečenie zvolte tak, aby sa hodilo k vášmu budúcemu pracovnému prostrediu (napr. pre pohovor v banke je vhodnejší konzervatívnejší odev, pre pohovor v reklamnej agentúre sa môžete obliecť nápadnejšie).

Čo si vziať na seba ?

MUŽI

Vezmite si oblek (najlepšie tmavšie farby), kravata by sa mala hodiť ku košeli a saku.

Džiny, sveter a tričko možno odporučiť len v prípade, že sa uchádzate o menej dôležitú pozíciu (manuálna práca, brigáda).

Zvoľte tmavé vyleštené topánky a tmavé ponožky.

Rozhodne sa vyhnete športovej obuvi a bielym ponožkám.

Oholte sa a upravte svoje vlasy.

ŽENY

Vezmite si kostým alebo sukňu a blúzku.

Ak sa uchádzate o dôležitú pozíciu, neodporúčame dlhé nohavice. Vaše oblečenie by malo byť konzervatívne, zvodnými šatami možno vzbudíte pozornosť, vaše šance však nevzrastú.

Dajte prednosť topánkam s nízkym opätkom.

Zvoľte decentné nalíčenie, nepoužívajte príliš prenikavý parfém. Vyhýbajte sa veľkého množstva šperkov.

Vo svojom oblečení by ste sa mali cítiť uvoľnene a pohodlne, koncentrovať sa máte na rozhovor a nie na tesné nohavice alebo rozbehnutý zips. Oblečenie má byť každopádne čisté a relatívne nové, ale musíte vedieť, že sa v ňom cítite pohodlne. Keď dorazíte na pohovor o niekoľko minút skôr (a to by ste mali), je vhodné si zájsť na miesto, kde môžete svoj vzhľad prekontrolovať, prípadne upraviť.

PRIEBEH POHOVORU

V niektorých podnikoch budete musieť čakať niekoľko minút v predsieni, než Vás kompetentný pracovník pozve ďalej. Skúste prehodiť pár slov so sekretárkou, snažte sa byť sympatický. Často sa stáva, že šéf či personalista sa sekretárky po vašom odchode pýta, ako ste na ňu zapôsobil.

Prvý dojem neovplyvníte len svojím oblečením, ale aj tým, ako pozdravíte. Myslite teda na úsmev, udržiavanie očného kontaktu s tým, kto hovorí, pevný stisk ruky pri predstavovaní (nie vždy sa ruka podáva), použitie vhodných fráz (Dobrý deň, Teší ma), posadzte sa až po vyzvaní. Personalista si s vami bude na začiatku neformálne rozprávať, aby vás upokojil, ale kvôli tomu tam nie ste. Na otázku "Aká bola cesta" stačí priateľská, stručná odpoveď v pozitívnom duchu, aj keby bola otrasná. Spravidla Vám personalista ponúkne aj niečo na pitie, vyberte si minerálnu vodu či kávu alebo čaj (ale pozor na nervozitu – nech sa neolejete).

Po tejto úvodnej fáze začne osobný pohovor. Obvykle budete požiadaný o opísanie svojej profesijnej dráhy, potom vám budú pokladané otázky. V závere by vám mali byť oznámené informácie o ponúkanej pozícii a vyhradený priestor k vašim prípadným otázkam. Je možné, že postup bude aj obrátený, však otázky, ktorým budete vystavený, budú vždy podobné.

- » Pri popise vašej profesijnej dráhy si personalista všíma, či sa objavilo niečo nejasného zisťuje prípadné nezrovnalosti. Je veľmi dôležité, aby sa vaše osobné prezentácie v základných faktoch neprotirečily so zaslaným životopisom. Mladým adeptom personalisti kladú otázky týkajúce sa ich školského a odborného vzdelania (Prečo ste sa rozhodol študovať tento odbor? Splnilo štúdium vaše očakávania? Ak by ste sa mal dnes znovu rozhodnúť, zvolil by ste rovnaký odbor? Máte záujem sa ďalej vzdelávať?).

- » Ťažiskom rozhovoru sú vaše odborné skúsenosti a praktické znalosti. Vašu spôsobilosť uchádzať sa o ponúkané miesto možno veľmi dobre odvodiť z vašej predchádzajúcej činnosti. Preto sa personalista bude zaujímať o to, aké činnosti ste v zamestnaní (alebo v škole) vykonával, aké znalosti ste si osvojil, akými úlohami ste bol poverený (Aké úlohy ste u firmy plnili? Ako ste spolupracoval so svojimi kolegami? Ako ste tam preukázal svoje riadiace schopnosti? Prečo chcete od firmy odísť? Bol ste zapojený do činností školy?).
- » Vysokú cenu pre personalistu má tiež vaša motivácia a záujem o firmu. Preto bude zisťovať vaše povedomie o firme, či sa o miesto uchádzate cielene a aké očakávania s miestom spájate (Prečo by ste chcel pracovať u nás? Čo viete o našom podniku? Čo očakávate od zamestnania v našej firme? Aký je váš doterajší plat? Koľko by ste chcel zarábať?).
- » Ďalej sa personalista bude zaujímať o vaše osobné vlastnosti a o to, ako si ceníte seba samého. (Ako by ste sa charakterizoval? Ako vás hodnotia ostatní? Aké sú vaše prednosti a slabosti? Prečo si myslíte, že by sme vás mali zamestnať?).
- » Posledným okruhom sú otázky týkajúce sa vašej osobnej a rodinnej situácie. Váš partner sa bude zaujímať o vaše rodinné vzťahy, zdravotný stav, koníčky a záujmy. Hoci niektoré otázky môžu byť citlivé, v zásade by ste mal reagovať úprimne a otvorene. Bude sa Vám otázka zdať indiskrétna, zdvorilo vysvetlite, prečo na ňu nebudete odpovedať. (Ste ženatý/vydatá)? Máte deti? Aké máte koníčky? Čo robíte vo svojom voľnom čase?).⁵

AKO SA CHOVAŤ PRI POHOVORE

- » Vedenie pohovoru prenechajte svojmu náprotivku. Buďte aktívny, pýtajte sa, svojimi otázkami môžete ovplyvniť smer pohovoru.
- » Ak bude rozprávať váš partner, pozorne ho poslúchajte a pozerajte sa mu priateľsky do očí. Neprerušujte svojho partnera, nechajte ho vždy dorozprávať.
- » Snažte sa pôsobiť čo najpresvedčivejšie. Pokúste sa vystupovať sebavedome. Hovorte jasne a zreteľne. Chvíľami sa odmlčte, aby ste získal čas na rozmyslenie.
- » Na otázky odpovedajte pravdivo. Skúsený personalisti kladú kontrolné otázky s cieľom odhaliť prípadne nezrovnalosti. Odpovedajte krátko a stručne. V prípade, že vám nie je niečo jasné, radšej sa opýtajte, než otázku začnete zodpovedať.
- » O svojom predchádzajúcom zamestnávateľovi sa v žiadnom prípade nevyjadrujte zle. Snažte sa podať svoj odchod pozitívne.
- » Snažte sa byť uvoľnený a pokojný. Sedte vzpriamene, nemajte nohy rozťahnuté príliš od seba. Vyhnite sa gestám, ktoré signalizujú rozpačitosť (škrabanie na hlave, šúchanie nosa). Zložte ruky uvoľnene do lona alebo na stôl.
- » Snažte sa oddialiť reč na tému "výška platu", až sa dozviete čo najviac informácií o ponúkanej pracovnej pozícii. Zvyčajne sa vás personalista na vašu predstavu spýta v závere pohovoru. Neobmedzujte sa len na veľkosť platu, ale uveďte svoju predstavu platu po skončení skúšobnej doby. Ak sa uchádzate o vedúcu pozíciu, venujte veľkú pozornosť nad tarifným zložkám mzdy. Skúste vyvolať dojem, že viac než výška mzdy, vás zaujímajú budúce pracovné úlohy.⁶

TIP

Ak máte po skončení pohovoru aj naďalej záujem o miesto, napíšte najneskôr nasledujúci deň ďakovný list. Štruktúra ďakovného listu by mala byť nasledovná:

- » PodĎakujte za čas, ktorý Vám bol venovaný, a vyjadrite potešenie zo stretnutia.
- » Podotknite, že ponúkaná pozícia úzko súvisí s Vašou doterajšou profesionálnou praxou, popr. S Vašimi plánmi do budúcnosti.
- » Potvrďte záujem o ponúkané miesto.
- » V závere listu opätovne podĎakujte s tým, že sa tešíte na ich skoré vyjadrenie.

V prípade že o ponúkanú pozíciu už nemáte záujem, je vhodné ďakovný list poslať tiež (podĎakujte za pozvanie na interview a napíšte, že o ponúkanú pozíciu nemáte záujem).⁷

NEVZDÁVAJTE TO!

Nevzdávajte sa len preto, že vám vysnívané miesto nakoniec nebolo ponúknuté. Ak máte záujem, dajte občas personalistovi o sebe vedieť, že je váš záujem stále aktuálny. Zároveň ale odpovedajte na všetky zaujímavé inzeráty a časom určite dostanete šancu na ďalšiu pracovnú pozíciu. A možno bude lepšia ako tá, o ktorú ste sa usilovali pôvodne.

Aby ste sa v dnešnej dobe na pohovor dostali, je potreba vyniknúť a odlišiť sa. Stlačením tlačidla vytvoríte behom pár minút profesionálne CV - jednoducho, bez chýb a elegantne. **Zvoľte si pre svoj životopis už hotovú šablónu, ktorá sa vám najviac páči.**

ZDROJE

CORFIELD, R. Přijímací pohovor. Gliwice: Helion S.A., 2005. ISBN 83-7361-987-9.

ROS, J. Přijímací pohovor: co chtějí firmy slyšet a jak to říct. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1944-3.

ZEMEK, J. Jak úspěšně zvládnout přijímací pohovor. Vrbno p.Pradědem: 2007. Bez ISBN. www.doprace.cz

Viac na: